

ბადრი ქუთათელაძე 70

70 წლისა შესრულდა თვალსაჩინო ქართველი პოეტი და საზოგადო მოღვაწე ბადრი ნიკოლოზის ძე ქუთათელაძე. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირმა იუბილარს მისალმება გაუგზავნა. მისალმებაში ნათქვამია:

ბატონო ბადრი!
ჩვენო ძვირფასო მეგობარო!
საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი თანამოკალმენი გულმხურვალედ მოგესალმებიან ჩვენი სამწერლო ოჯახის ღირსეულ წევრს, მშვენიერ პოეტს, მამულიშვილს და გილოცავენ ღირსშესანიშნავ თარიღს თქვენს ცხოვრებაში — დაბადების 70 წლისთავს.

1976 წელს გაზეთ „ახომის“ ლიტერატურულ დამატება „ირმის ნახტომში“ გამოაქვეყნეთ პირველი ლექსები და მას შემდეგ ნაყოფიერად იღწვით ლიტერატურულ სარბიელზე, როგორც ქართული მწერლობის ორგანული ნაწილი. თქვენი ნაწარმოებები სისტემატურად ქვეყნდება ჩვენს სალიტერატურო ჟურნალ-გაზეთებში, გამოდის ცალკე წიგნებად.

თქვენი პოეტური კრებულები, ისეთები, როგორცაა „ეს ზამთარიც ჩაილია“, „სარკმელი“, „დრო რამდენი გასულა“, „შენზე მიოცნებია“, „დრო არ იძლევა უფლებას“ და სხვები ქართველი მკითხველის ყურადღებას, უპირველესად, გულწრფელობით და სისადავით იპყრობს. ჭეშმარიტი შემოქმედი ხართ, რომელსაც ძალუძს იმ ბედურების სევედის თანაზიარი გახდეს, რუსთაველის გამზირზე, ილიას და აკაკის ძეგლთან, ტკივილებს რომ კენკავენ და ეს უკვე მერამდენედ შეგვახსენებენ ამ გამზირის, ამ ქალაქის, ამ იგავმიუწვდომელი ქვეყნის ვაებით და ვარამით საესე ისტორიას; არ შეგიძლიათ უტკივილოდ უყუროთ შინაურისგან დაპყრობილ და გაყიდულ სამშობლოს, იმას, თუ რა უღვთოდ ვწვავთ და ვანადგურებთ საკუთარ საცხოვრისს... თუ გულს ევედრებით, არ მიღალატო და მიორგულოო, ეს გულიც სამშობლოს საკურთხეველთან გაქვთ მიტანილი, გულწრფელად გშურთ

იმ მერცხლებისა, რომლებსაც ჩვენგან — ადამიანებისგან განსხვავებით სამშობლოში დაბრუნება შეუძლიათ. ჩვენ კი...

თქვენს საუკეთესო ლექსებზე, რომლებიც თარგმნილია სომხურ, უკრაინულ, აზერბაიჯანულ, ინგლისურ, რუსულ ენებზე, არაერთი მშვენიერი სიმღერა შეიქმნა. ეს ლექსები შესულია სხვადასხვა ანთოლოგიაში.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია თქვენი მრავალწლიანი გარჯისა და რუდუნების შედეგი — წიგნი „თბილისის ქანდაკება — პოეზია ქვაში“, რომელშიც აღწერს და სისტემაში მოიყვანეთ როგორც არსებული, ისე, სამწუხაროდ, დღეს უკვე იავარქმნილი ძეგლები, მონუმენტები, ბიუსტები. ეს წიგნი ქმნის ნანამძღვრებს ხელოვნებათმცოდნეთათვის ქართული ქანდაკების გენეზისის, არქიტექტურისა და ქანდაკების სინთეზის თუ ქართული ფენომენის დასადგენად. ამდენად, თქვენი მრავალწლიანი ნაშრომი უმნიშვნელოვანეს კულტუროლოგიურ ფაქტს წარმოადგენს. ამიტომაც გაუძლო უკვე სამ გამოცემას და, რაც მთავარია, ამიტომაც მოგენიქათ საქართველოს სახელმწიფო პრემია. ქალაქის ისტორიას ეძღვნება თქვენი მეორე წიგნიც — „ახალი სახელები“.

დიდად ნაყოფიერი საზოგადო მოღვაწე ხართ, 30 წელზე მეტი ჩვენს დედაქალაქს

ემსახურებოდით, როგორც თბილისის კულტურის საქალაქო სამსახურის ხელოვნების, ძეგლებისა და პანთეონების დირექციის დირექტორი, სამსახურის უფროსის პირველი მოადგილე, თბილისის მერიის მრჩეველთა საბჭოს წევრი და თავმჯდომარის მოადგილე. თქვენი დიდი წვლილიცაა იმაში, რომ თბილისის ბევრი ქუჩა დიდი ქართველების სახელს ატარებს. ამჟამად დიდუბის მწერალთა პანთეონს დირექტორობთ და სიყვარულით ელაციციებით ქართული მწერლობისა და ხელოვნების კორიფეთა საფლავებს, მათ უკვდავ სულს.

გვახარებს, რომ თქვენს ჯილდოებს შორის განსაკუთრებული ადგილი უკავია ღირსების ორდენს. მონიჭებული გაქვთ ილია ჭავჭავაძის, ნიკო ნიკოლაძის, გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის პრემიები, ქართული კულტურის ამაგდარისა და კულტურის რაინდის საპატიო წოდებები, აგრეთვე, რომის პაპის სამახსოვრო მედალი.

ძვირფასო ბადრი!
კიდევ ერთხელ გულითადად გილოცავთ საიუბილეო თარიღს ქართული სამწერლო ოჯახის ღირსეულ წარმომადგენელს, დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და ახალ შემოქმედებით გამარჯვებებს გისურვებთ.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

არ შემიძლია

არ შემიძლია ვიყო შენი კურდღლის მდევარი!..
მე ჩემი მტრედის სიმსუბუქე ცაში მიმაფრენს...
ჯერ კიდევ მელის დასაპყრობად ჩემი მწვერვალი,
ჩემი კაცობის ტკივილი და ჩემი სიმართლე!..

დღეს გაზაფხულს გავუბრუნებ

დღეს გაზაფხულს გავუბრუნებ...
მოდის ზამთარი, გაზაფხულის სურნელს დავეძებ...
ასე მანვალეებს, ასე ბრუნავს ჩემთვის სამყარო...
და მე არ ვიცი, ვის მივწვდო, ან ვის გავეძებ!..

მე გული არა,
წიგნები მტკივა,
გარდაცვალების ჩემის ვარ მონმე!..
ყველაზე მეტად მრცხვენია ჩემი...
და პატიებას ვერ ითხოვს გული,
რადგან დაკარგა ამ ქუჩამ ძველი ალუბლის ფერი
და ვარდის სუნი!..

მომჩერებია ფიქრებთან ერთად ჩემი ოთახის პატარა ღამე...
და მახსენდება განვდილი გული, სიყვარულით რომ ნაცნობებს ვატან...
ჩემი ოთახის პატარა ღამე განშორებების სილუეტს ხატავს!..

გუშინ დიდი მონდომებით ვაკვირდებოდი

გუშინ დიდი მონდომებით ვაკვირდებოდი საკუთარ პროფილს... და მივხვდი, მოვალეობის მოხდით რომ ვცხოვრობ!..

ეს ზამთარიც ჩაილია

ეს ზამთარიც ჩაილია უთოვლოდ და უშენოდ... და გაზაფხულს შევეთვისე იმედებით წრფელით... მინდა, ისევე საალერსოდ მოგენდო და გიჩვენო — ცრემლით გამოზამთრებული სიყვარული ჩემი!

შენ სათვალავში არა ხარ სხვებთან

შენ სათვალავში არა ხარ სხვებთან... შენ ცალკე, სადღაც სიღრმეში მყევხარ!.. მე ყველას ვუძღვნი ცოტ-ცოტა სიტბოს, შენ სულ სხვა ცრემლს და სიყვარულს ითხოვ...
წუხს ახლა ღამე, დაღლილი ჩემით, ვზივარ და გინერ პატარა წერილს, ვზივარ და ლანდი დამცინის ჩემი, ეს, მერამდენე გასულა წელი!

ყველაზე მეტად მრცხვენია ჩემი

მე ახლა მაგონდება ჩემი ცხოვრების ქარიშხლიანი დღეები და სინანულის ჟრუანტელი მივლის ტერენტი გრანელი ყველაზე მეტად მრცხვენია ჩემი /საკუთარ სულსაც სჭირდება მოვლა.../ ეს მეშვიდეა, მეშვიდე წელი, თითქოს არა ვარ და თითქოს რომ ვარ!.. ქუჩაში ქარი დაეძებს ბინას და უმიზეზოდ აწვალავს ფოთლებს,

შენზე მიოცნებია

შენზე მიოცნებია, სათქმელს ველარ ვბედავდი... ასე ჩუმად კვდებიან ეს გრძნობები თავნება!..
ჩემი სახლის ფანჯრიდან შენს აივანს ვხედავ და... ამის შემდეგ სამყარო, ჩემო კარგო, თავდება!..
შენზე მიოცნებია ჩუმად, ჩემთვის, ეს ხომ ჩემი გზებია ოღროჩოღროდ სავალი... უკვე ველარ დავმალავ, მინდა ვუთხრა სუყველას, მხოლოდ შენ ხარ დღეს ჩემთვის, მხოლოდ შენ ხარ მთავარი!..

ჩემი სულის ღმერთები

ჩემი სულის ღმერთები სადღაც შორს მიფრინავენ... მინიერი ვედრებით შევრჩი ადამიანებს... შევრჩი, ვხედავ მაღლია ჩემი სულის მოთოკვა, ჩემში კარგი რაც კია, ჩემში რაც კი მომწონდა — ვერ პოულობს საყდარს და ქარს მიჰყვება ქარივით... სული ჩემი განამდა, სული — თეთრი ყვავილი!

ჩემი ოთახის მყუდრო კედლები

ჩემი ოთახის მყუდრო კედლებში მატარებლების ატანს ხმაური, ღამეა თბილი და ვერ ვეტყვი, მე — მოწყენილი და უცნაური... მატარებელი მიათრევს სხეულს, თან ტოვებს სიტბოს, მწუხრსა და ნალველს...

ემზადებიან მერცხლები, იფრენენ ერთად, გუნდებად. ზოგი წავა და, წავა და ... ზოგიც კვლავ დაგვიბრუნდება!.. ეს მხოლოდ ჩვენ ვართ ცოდვანი, მივალთ და აღარ ვბრუნდებით... დარჩენილია ამ სოფლად, დარჩენილია წუთები!..

ვანლერ დაისელი

რეპრესირებული პოეტის გახსენება

თბილისის მერიისა და საკრებულოს ერთობლივი მხარდაჭერით და დაფინანსებით ნიგნად პირველად გამოიცა მივიწყებული პოეტის ვანლერ დაისელის მხატვრული შემოქმედება („მზის სისხლი“, 2018წ.).

რეპრესირებული მოდერნისტი პოეტის, ვანლერ დაისელის (ივანე ბაბუაძე, 1903-1932(?)) ნიგნის „მზის სისხლის“ შემდგენელ-რედაქტორი ლევან ჟვანიას, რომელმაც ბოლო რამდენიმე წლის მუშაობის შედეგად თავი მოუყარა პოეტის 1926-1929 წლებში სხვადასხვა გამოცემაში გამოქვეყნებულ ლექსებს და ნოველას „ლივილა“, რაც ერთად პირველად დაიბეჭდა, აგრეთვე, პირველად დაიბეჭდა ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში და სხვადასხვა არქივში დაცული ვანლერის გამოუქვეყნებელი ლექსები, მინიატურები და წერილები. ის, რაც პოეტმა 26 წლის ასაკამდე შექმნა. ნიგნში დაიბეჭდა ასევე, შსს არქივში დაცული ვანლერ დაისელის სისხლის სამართლის საქმის ნაწილიც...

ვანლერ დაისელი ცნობილი ლიტერატურული ორდენის „სომნამბულების“ დამფუძნებელია. ის თავისი შემოქმედებით მუდმივად აპროტესტებდა საქართველოს დამოუკიდებლობის დაკარგვას და წითელ დიქტატურას. მხოლოდ 1922-1925 წლებში სამჯერ იქნა დაპატიმრებული ანტისაბჭოთა საქმიანობისთვის. არაერთი დაკავების და სისტემატიური დევნის მიუხედავად, არ უშინდებოდა არსებულ რეჟიმს. პოეტი ბოლშევიკებმა 1929 წელს მეოთხედ დაპატიმრეს და სამი წლით გადაასახლეს. ვანლერ დაისელი გადასახლებიდან არ დაბრუნებულა. 1932 წელს არხანგელსკში ქრება მისი კვალი...

გთავაზობთ ვანლერ დაისელის რამდენიმე ლექსს.

ბალათერ არაბული

სურვილია მშიერ ვიფხვავივით

დგება ღამეების ისევ შავი წვიმა, სადაც სიყვარულში გული დაისილა. დედა – საქართველო მსხვერპლად შეინირე, მზეში შეღებილი ვანლერ დაისელი ...

ეხლაც შენს წინაშე ვდგევარ ანთებული და იცი რომ შენით გული ნატკენია, ზეცა ფიქრითაა მოგუმბათებული, კვდება იმედები ოქროს ბატკნებით...

ჩემი სიყვარული ცათა სიცვცხლეა, გალობს ეს ქვეყანა ზღვათა გულებიდან, მიდის სურვილები ამაყ მერცხლებივით, ნდობის სურათები ასე უღვრია ...

ვდგევართ ერთ მიწაზე თუმცა დაშორებით, სადაც გულებისთვის ღამე ტიხარია, სადაც სხვა მუსიკის ელვა გვაჭრუოლებდა, სადაც მწუხარებაც ასე გვიხარია ...

სადაც ვარსკვლავების ოქრო იზნეოდა, სადაც წყურვილები იყო ვაზებივით, სადაც ჩვენ მღეროდით „მზეო ლილეოს“ და სადაც სიხარულში თითქმის გავზეფირდით.

ეხლა გაგიჟებით მიწას უმღერიან, ეხლა გულებიდან ქარიშხალებია, მე მწამს ეს ცხოვრება მძიმე უღვრია, მე მწამს სურვილები ქარვის ჟღალებივით.

და ხან მწუხარება დგება ნისლებივით, სადაც ჩემი თავი მე არ მძაგებია, სადაც შუშებივით დღენი იმსხვრევიან, სადაც ღამეები რბიან ზანგებივით...

დედა ძნელი არის სულის გაჭირვება, როცა სურვილები ჭკნება ყვავილივით, სადაც გულებია ეხლა დაჭრილები, სადაც ღამეების მწარე ბლავილია ...

მთიდან დემონივით ვდგევარ ალიონზე, სადაც ამურივით გულში ჩაგიკალი, ლანდებგულჩაკრული ვმღერი არიოზოს, — მე და პოეზია, ღამე შავი ქალი...

საგნებს ეხეთქება გული ლომებრივი, დნება ღამეები შავი მელანივით, ქარებს სურვილები გაჰყვა ქორებივით, ეხლა გულის ძგერა ჩემი მერანია ...

ვიცი ერთი რამე უნდა ვითამაშო, რადგან ყველაფერი წვა და ნივთებია, გულის უდაბნოში სიცხით ამომშრალი დაგვკლა სურვილების თეთრი მისტერია ...

ეხლა გულის ძგერით ღამე დაისერა, დგება სურვილები მშიერ ვეფხვებივით გრძნობის ქარიშხლები, ვანლერ დაისელი! ეხლაც ბზიკებივით გულზე გეხვევიან ...

მაგრამ მიწა მაინც თითქოს უცვლელია სადაც გულები ძვეს ეხლა ნალმებივით, როცა ვნებიანად ცეცხლებს უცქერიან, როცა სურვილები ბაირალებია ...

გულში სიხარული მხედება ისარივით, მოდის გარიჟრაჟი წითელ ბაგიანი, გავეყვე ამ დროებას ჩემი მიზანია: როცა სხვა მუსიკის ხმები აგრიალდა.

თოვლი და ტფილისი

გულში გრძნობები არ მეტყვიან, ტფილისი თითქოს ეხლა ვიგრძენი, ვანლერ! განცდები ჰამლეტებია, ვანლერ! ლექსები ველარ გიძლებენ...

ეხლა თოვლები იმედს მისვლებს, ქალაქი თეთრად შეღებილია, მე ვეუბნები ხალხს, ტფილისელებს: მზეს გულში სძინავს, გრძნობა ტფილია...

ვწუხვარ სიცელქეს რომ გაძულებდი და ჩემი გული ინვოდა რაოდენ, მე მიხაროდა დღეს ქალწულები თეთრ მოედნებზე რომ თოვლაობდენ...

გურიის კარგო სინიორიტა! შენ ვერ იგრძენი ამ გულის სიღრმე, შენ სწუხარ ეხლა და სიშორიდან მოაქვს მუსიკა რადიო მიმღებს...

მანდ ზამთარია, დინჯი, ზარმაცი, თოვლი უხდება მთებს და ნალიებს, იცი სასტიკად ასე ჯვარს მაცვი, გულიდან სისხლი ამომალიე...

მაგრამ პოეტი მაინც სულ სხვაა, პოეტი ისევ გულმაღალია, შენ ჩემი სული მწარედ დასუსხე, ბედის ვეფხვები თავს დამბლავიან...

მე მაინც ვმღერი სხვა იერიშით, გიძღვნი სიყვარულს ცივო მასებო! თითქოს ქვეყანა იქცა ფეტიშათ, თითქოს ფერები აღარ არსებობს...

ტფილისი თოვლის სუსხმა შეფიფქა, შრება ჰაერი ცივი და მუქი... ვანლერ! ტფილისის მცველი შეფი ხარ, ტფილისი სავესე თოვლით და ბუქით...

მწუხარე დღეა ბაირონივით და სიხარული თითქოს დღეს მიწა, თითქოს სხვა ყოფის ხილვის ლოდინით, ტფილისს დავცქერი ასი ვერსიდან...

მოსჩანს მთაწმინდა თეთრი კეხივით, ტფილისზე ისევ თოვლი ეცემა, მილოლავს მტკარი წელგატეხილი, ტყდება ტალღები ყინვის ვერცხლებად...

მე მსურდა თქვენში ტრფობა მეხილა ღრუბელთა ხორცის თეთრო ვერძებო! სად ყოფიანი შუბლგატეხილი სვამს ტფილისის და მზის სადღეგრძელოს...

თოვს და დღე კვდება გულის ძგერაში, ამდენმა განცდამ გული მოლალა... ასე მგონია ზეცამ ერთბაშად თეთრი ჯიქნებით რძე გადმოღვარა...

იძინებს ღამე შავი ხავერდი, წევს კატასავით თოვლის ბალიშზე, მეგონა შენით გავიხარებდი, მაგრამ სევდებით გული გამიშრე...

მე მაინც მიყვარს ჩემი რაობა, თოვლის ტყვიები ღამეს ხვრიტავენ, მე ისევ მიწა მზის ბულრაობა, მე მაინც მიწა კიდეც მხიბლავდე...

პოეტი და მანქანები

ბარათაშვილმა გააჭენა ერთი მერანი, იყო დროება, პოეტებსაც უხვად დაფნიდენ. დღეს კი გულიდან გებადება ბევრი ბგერანი და აღარ იცი ლაჟვარდებში რომლით გაფრინდე.

დღეს პოეტისთვის გამზადილი ბევრი მერნები ქშენენ მზეებთან გამბედავი მხედრის გარეშე, დღეს ადამიანს ეშინია, სუსტი ნერვებით მოახტეს რაშს და აზვირთებულ ქარში დაეშვეს.

თუ ედგარ პოეს აწვალებდა ერთი ყვანჩალა, ჩვენ ხომ გვესევა არწივების მთელი დასები. დღეს საჭიროა პოეტს ჰქონდეს გული ხანჯალად და სანამლავის მილიონი შესვას თასები..

მაინც ლექსებათ დრო დავხიოთ, გრძნობა დავრაზმოთ, როს სივრცეებზე ჩიტებივით გულით ვასკდებით. პოეტო ძმებო! მანქანების ამ ქვეყანაზე, იქნებ ჩვენა ვართ პოეტები უკანასკნელი..

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილებით ავტომატიზირებულ მართვის სისტემებისა და ინფორმატიკის სფეროში განსაკუთრებული მიღწევების აღსანიშნავად, საქართველოსა და აზერბაიჯანის შორის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეწყობისთვის ბაქოს საინჟინრო უნივერსიტეტის რექტორს, პროფესორ ჰავარ მამმადოვს მიენიჭა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორის ხარისხი.

საპატიო დოქტორის წოდება ძვირფას აზერბაიჯანულ სტუმარს გადასცა ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა, აკადემიკოსმა არჩილ ფრანგიშვილმა.

რეზო სტურუა

ჰავარ მამადოვს

(ჩვენს აზერბაიჯანულ მეგობარს)

შენ მოგყვა
სურნელი კასპიის
და სიბრძნე
უკვდავი ყურანის,
მე გჩუქნი
სიყვარულს ბიბლიის
ნაფერებ
და ნასათბურანის.

წახვალ და
დამრჩება სახსოვრად
შენი ხმა –
ჭიკჭიკი ნიბლიის,
სითბო იმ
გრძნეული ყურანის,
ფეთქვა ამ
მთრთოლვარე ბიბლიის.

Rezo Sturua

Havər Məmmədova

(Azərbaycanlı dostumuza)

Sən özünlə
Xəzərin qoxusunu,
“Qurani-Kərim”in
əbədi müdrikiyini gətirdin.
Mənsə,
“İncil”in isitdiyini
məhəbbətimi bəxş edirəm sənə.

Gədəcəksən...
məna yadigar səsin -
alacəhrə qəşunun cəh-cəhi,
“Qurani-Kərim”in müdrikiyi,
bir də titrək “İncil”in nəbzi
qalacaq.

აზერბაიჯანულიდან თარგმნა
ალახვერდ თაქლალმა

გამოვიდა ცნობილი ქართველი დრამატურგის ზაალ ნემსაძის სცენარების კრებული. ნიგში შესულია ავტორის მიერ უკანასკნელ ხანებში შექმნილი სცენარები. კრებული საინტერესოა მასში შესული სცენარების ორიგინალურობით და დრამატურგის ოსტატობით.

ვბეჭდავთ ნიგნის რედაქტორის რევაზ მიშველაძის წინასიტყვაობას.

წინათქმა

ზაალ ნემსაძე პროფესიონალი სცენარისტი და პროფესიონალი ლიტერატურათმცოდნე-პუბლიცისტი.

„პროფესიონალს“ აქ იმიტომ ვუსვამ ხაზს, რომ რაც დრო გადის, სიტყვა პროფესიონალიზმი უფრო და უფრო ფერმკრთალდება.

ხელოვნების თითქმის ყველა სფეროში პროფესიონალი სანთლით საძებარი გახდა და, მით უმეტეს, არ გვყავს პროფესიონალი სცენარისტი.

დღეს კინორეჟისორები თვითონ წერენ სცენარებს და თვითონვე იღებენ ფილმებს.

ლიტერატურა რომ ძალიან ეადვილებათ, სწორედ ამის გამოა, რომ მოგვიმრავლდა უმნიფარი, პრიმიტიული, ქუჩური ჟარგონით და დაუხვენა-

ვი დიალოგებით სავსე, უსიუჟეტო და უგერგილო ფილმები.

ამ ფონზე ქართულ მწერლობაში ზაალ ნემსაძის გამოჩენა ჭეშმარიტად სასიამოვნო სიახლედ მიმაჩნია. უკანასკნელ წლებში დიდი, ღონიერი ნაბიჯებით შემოვიდა ლიტერატურის ასპარეზზე და მკითხველის ცხოველი ინტერესი გამოიწვია.

ზაალ ნემსაძემ კარგად იცის ქართული ფოლკლორი, მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევები, თანამედროვე მსოფლიო კინემატოგრაფის სპეციფიკა და, რაც მთავარია, აქვს შესაშური თვისება შექმნას დამაინტრიგებელი პასაჟები, კომპოზიციურად გაამთლიანოს ცისა და მიწის ამბები, ატაროს მაყურებელი ჭეშმარიტად საოცნებათა სამყაროში.

ამ გამძლე საყრდებზე დაფუძნებული ზაალ ნემსაძის სცენარები. იმ სცენარებმა, რომლებიც რეალისტური ფილმებისთვისაა გათვალისწინებული, ზაალ ნემსაძე უაღრესად დამაჯერებელ კინემატოგრაფიულ ანტურაჟს ჰქმნის. ლამის დეტექტიური, მძაფრი სიუჟეტი, მახვილგონივრული, მოულოდნელი ფინალი, ბუნებრივი, მაღალფარდოვნებას მოკლებული დიალოგები - ერთი სიტყვით ყველაფერი, რაც კინოს სჭირდება: აი, რით იპყრობს თქვენს ყურადღებას სცენარის ჭეშმარიტი ოსტატის შემოქმედება.

ღრმად ვარ დარწმუნებული, ამ სცენარების მიხედვით უაღრესად საინტერესო მხატვრულ-რეალისტური, დეტექტიური, საბავშვო-ფანტასტიკური, სამეცნიერო-სათავგადასავლო ფილმების შექმნა შეიძლება.

კიდევ ერთი ძვირფასი თვისება აქვს ზაალ ნემსაძის და ფიქრია ნემსაძის სცენარებს; ისინი მოთხრობასავით ლაღად და საინტერესოდ იკითხება.

ახლა ჯერი კინორეჟისორების ალლოზე და ყურადღებაზეა.

რევაზ მიშველაძე
საქართველოს სახალხო მწერალი
რუსთაველის პრემიის ლაურეატი

ეკა ქაჯაია

გვიანი მგზავრი

ყველა ლექსს თავის აქვს ბედისწერა მზე იყოს და ან სხივი ერთი დღის, მარადი შუქი თუ გაელვება, ან შეუცნობი დარჩეს ღმერთივით...

და ვერ იგემოს გზად სიხარული, მაინც სურნელი დააქვს საკმევლის, არც ტრიბუნათა იხმობს ხმაური და ლოცვასავით არის სათქმელი...

ქანცგანყვეტამდე თავმომწონთ დოღში,
ის სულ უბრალო ქვა და კენჭია, მაგრამ ერთ დღესაც აიღებ ხელში და ალმასივით დაიწყებს ბრჭყვიალს...

გაძვირფასდება თვალწინ შენსავე უამრავ ფერს და უამრავ ხმაში და გეგონება,- ძმა, ნათესავი დიდი ხნის მერე დაბრუნდა სახლში...

მტრობით და ეჭვით დანაღმულ გზაზე (ასე ყოფილა ქვეყნად მუდამდღე) ის, როგორც ფეხით მავალი მგზავრი, გვიანი გზებით აღწევს გულამდე...

ორი თარიღი

წევს ჰორიზონტი და არ იცვლება, დღითი დღე მხოლოდ ნაპირს ვცილდები,
არ შეიცვლება წელი, თვე, რიცხვი, წამი, რომელშიც გარდავიცვლები...

მაინც ყოველ წელს თითქოს განგება, ამ თვეს, ამ დღეს და წამთან მაჯიბრებს,
მაგრამ ერთ წელსაც ის დღე დადგება, რომელსაც ველარ გადავაბიჯებ...

იქნებ დღე იყოს ისე მზიანი, არ ემჩნეოდეს წამითაც ამინდს, რომ გასრულდება დიდი სიზმარი და ნანახივით ახდება ცხადი...

ზღვის შფოთს ტივივით გავერიდები, და მშვიდ დინებას დაუზავდები და გაყოფს ტირეს პატარა ხიდი, რიცხვს, - დაბადების და გამგზავრების...

და მხოლოდ შენ ერთს გეცოდნება რას გრძნობდა გული, რასაც ვერც დრო შლის, ღმერთო, რამდენი განვვლე ცხოვრება, ამ არაფრისმთქმელ თარიღებს შორის...

ზამთრის ატიუდი

ამ დღეებს შენი აკლიათ სუნთქვა დღე უსულოა გარეშე რომლის.. და როგორც ზამთრის ხეივანებს სურდათ, ისეთი თბილი მოვიდა თოვლი...

მდინარესავით წაღეკა ხედი და დავიწყებას მისცა ბუნება, წაშალა ყველა კვალი და ხიდი, დავტოვე რაც შენს დასაბრუნებლად...

არც შარშანდელი დარჩა ამბიდან, გამოყოლილი სევდა სიცივის და შუალამის შუშაბანდიდან, შენს ნაცვლად ახლა თოვლი მიცინის...

გრიგოლ შონია

ჩემი ეგრისი და ჩემი ქართლი...

მოთქმა, მოძახილი და მოწოდება
ჩემი ეგრისი და ჩემი ქართლი,
ერთი გვარის და ერთი ტომის ღვიძლი შვილები,

დამიგდეთ ყური, კარგად დამიგდეთ,
მისმინეთ კარგად:
არავითარი ნათესავი - შორეული
ან ახლობელი,

არა! ჩვენ არსად გაფანტულვართ,
არც ქვეყნიერებას მოვდებივართ,
ჩვენ ღმერთმა მოგვცა ეს სამოთხე,

ჩვენ აქ ვშრომობდით და აქ ვიბრძოდით
და მომდგარ მომხდურს
ვუმკლავდებოდით,
ხშირად ვწყდებოდით,

ჩვენმა ღმერთმა, ჩვენმა უფალმა აქ
დაგვაფუძნა,
სად ყველაფერი მღერის და გალობს და
ჩვენც ვმღერით,
ხშირად წერილობებს ვიშუშებდით,

რა გამღერებთ? - გვეუბნებოდნენ,
ჩვენ კი ვმღეროდით,
იმითომ, რომ ოდითგანვე ჩვენთან
მუდამ ყველაფერი გალობს და მღერის.

და ფხოველთა გულის ძახილიც: -
„არ გავცვლი სალსა კლდეებსა“
ანდა კიდევ:
„როგორც უფალი, სამშობლოც ერთია
ქვეყანაზედა“.

ჩემს მამულს ვინაც ავი თვალით
მოსჩერებხართ!...

უნდა გაუძლო, ჩემო ეგრისო და ჩემო
ქართლო,
დღეს ხომ ჭირს ისე, როგორც
არასდროს,
სხვაგვარად როგორ გაგაგებინოთ!

გონს მოუხმეთ და განამტკიცეთ
თქვენი რიგები,
კვლავ იბრძოლეთ და გაუძელით,
გამაგრდით და ინამეთ ძალა,

ელვის კვეთება:
„მას დედის ძუძუ ტუბილი
შხამადაც შერგებია,
მამულისთვის სიკვდილი
ვისაც დაზარებია!..“

მაია დიაკონიძე

ას ჯოჯოხეთის ზქანი
განისხვან!

თითის ფალანგებს დამითვლის ღამე,
თან ცბიერებით ჩამცქერის თვალში, -
ხომ გაგაცურე, ადამის მოდგმავ! -
იხრება ჩემკენ ქოჩორა თავით.
მოუგავს თმები აჩეჩილ ნისლებს,
ბნელიდან მიცქერს ორივე თვალით,

იზოლდა მოშიაშვილი
(ბენ მოშე)

კვლავ მოვალ შენთან

უკიდევანო სივრცედ მეჩვენა,
ძალზედ ნაცნობი ცა,
მინდა, რომ ხელით შევეხო
მწვანედ შემოსილ მთას.

კვლავ მივყვები ნაცნობ ქუჩებს,
ვითარც ზღაპრულ გზას,
ალერსითვე ვუპასუხე
მოჩურჩულე ქარს.

ნასახლარის ვხედავ სარკმელს
მესმის ფეხის ხმაც,
აქ დარწმუნლ აკვანს ვხედავ,
ამღერებულ ჰაანგს.

ვხედავ მხოლოდ ღამაზე ფერებს,
ცისარტყელად ცად,
უკვდავება მჯერა შექქმნის
ჩვენს სამოთხის ბაღს.

აღმა-დაღმა ვიარები,
დრო ვერ ნაშლის კვალს,
ბოლოს მაინც აქ მოვყავარ
უსასრულო გზას.

მონატრება თითქოს ცხრება,
ვარდებს კონად ვკრავ,
ურჩი ფიქრი არ მასვენებს,
„გულს რას უზამ, რას?“

გელა ბუილიშვილი

შენ გიშლაროდი

ნარგვის სიტურფე არ დაჰკლებია,
არც ზამბახ-იას უცხო მშვენება,
მაგრამ სიტურფე შენ რომ გჩვევია
მას ხომ ვერც ერთი ვერ შეედრება.
შენს მსგავსს ვეძებდი, ბაღში გავედი
და იქ დავწყვიტე ნორჩი ლალები,
მაგრამ დავმარცხდი, რომ შეგადარე
შენ გიბრწყინავდნენ გიშრის თვალები.

დავით რობაქიძე

ბალატიონი

მეფე მონარქი,
პოეზიის ტალანტ-ქურუმი!..
არ მოჰკლებია, არც მოაკლდება
ქართული სიტყვის დიბა და ფარჩა...
რაც ლექსად იყო ამოსათქმელი
პოეზიის უძირო ზღვიდან
ყველა ამოთქვა, -
ვეძებთ და ვეძებთ გულმოდგინებით
თუკი რამ დარჩა!..
დარჩა, კი დარჩა საბადოში
უხვში, უღვეში -
მოგოგმანენი, მომღერალნი
ჩიტი-გვრიტები...
მისაგნებია, საძებნია და საპოვნია
ქართული სიბრძნის-პოეზიის
მარგალიტები!..
მწყენსად რომელია
პატრონად და მიყურიადედ
მეფე-მონარქო პოეზიის
შენ გვევლინები!

მარიამ მახარაძე

მე მაშინაც ხომ მჯეროდა შენი,
მე ახლაც მჯერა ვიცი ჩემთან ხარ
და ყოველ ღამით თითო აგურით
ცდილობ ენგურის ხიდი ააგო.
ხიდი, რომელიც ჩავგიტყდა გუშინ,
გუშინინდელი დღეც არის მონმე,
დიდხანს ვცდილობდით არ
ჩამოგვშლოდა,
თუმც ქარტყილებს რას ვაჯობებდით.
მე ნუხელ ღამით მანდ დამრჩა რწმენა,
რწმენა, რომ ერთად ყველაფერს
შევცვლით,
რწმენა, რომ გზაა შენამდე მოკლე
და ერთი ცაა მფარველი ჩვენი.
გაგრა, შენც აქ ხარ? მიდი მოყვი,
ასე ძალიან რამ დაგალონა.
ჩემგან ბოდიში უთხარი სოხუმს,
ნუხელის ღამით რომ მიმატოვა,
მე ვიცი შენი თვალების ღრმაა
და ისიც ვიცი, მე რომ მომელი.
გთხოვ, არ იფიქრო თითქოს ყოველი,
ფუჭად ჩავლილი არის მომენტი
გთხოვ, არ იფიქროთ თითქოს
გემდურით,
შენ, ზღვას, ბიჭვინთას, მაგ ცას და
ღრუბლებს.
მალე ჩამოვალ და მოგიყვებით,
თქვენს გარეშე რომ ცუდს ვხედავ
სიზმრებს.
ჰო, აფხაზეთო, შენ მოგიკითხე,
ვცდილობდი ცრემლი არ შემემჩნია
და ვიცი, მალე რომ დავბრუნდები.
ლიმილით იტყვი, „ხედავთ?! დაბრუნდა!“
ვიცი, ლოდინი რომ გაგიგრძელებ,
რომ უჩემობით ასე დაგლალე,
მაგრამ შენც მკითხე, იქნებ მეც მტკივა,
ხიდი ენგურის რომ ჩამიტყბე.

